

Konturen af en årgang, der vil os noget

Afgangseleverne fra Det Kongelige Danske Kunstakademi springer ud med 'Afgang 2019', som varsler en spændende fremtid.

KUNST

TRINE ROSS

Afgang 2019. Kunsthall Charlottenborg. Nyhavn 2, København K. Til 19. maj.

De er tidligt ude på Charlottenborg: 'Forårsudstillingen' vist kun frem til 10. marts, og allerede nu er både undervisningsåret og uddannelsen for 28 afgangselever afsluttet.

Udstillingen 'Afgang 2019' sætter et passende punktum for anstrengelserne, samtidig med at den giver en fornemmelse af, hvad denne årgang har at byde på. Hvilket, heldigvis, viser sig at være ikke så lidt.

Det er en vigtig, modig og vedkommende kamp, Hallas her tager op – ikke kun for homoseksuelle mænd med sul på kroppen, men for alle der falder uden for det herskende skønhedsideal

Enkelte har faktisk allerede markeret sig, ikke mindst Kim Richard Adler Mejdahl, der på 'Forårsudstillingen' i 2018 vandt Jurys Solopris, og derfor var inviteret med igen i år.

Den invitation kvitterede han for med et filmisk værk, der væltede mig helt bagover, og Mejdahl fortsætter de fantastiske takter på 'Afgang 2019', hvor han viser den både humoristiske, dansable og visuelt overbevisende videoinstallation 'Puppymaster'.

Nøgne, overvægtige mænd

I det hele taget står de levende billeder stærkt på udstillingen, hvor man kan lade sig synke ned i store sækkestole foran Torre Hallas' dobbelte videoværk 'And going after strange flesh'. Det handler om skam over kroppen, både som den ser ud, og hvad den har lyst til. Hvilket i dette tilfæl-

FAKTA

De andre kunstnere

Foruden de nævnte kunstnere, udstiller også: Joakim Almqvist, Harry Anderson, Lea Anic, Emilie Bausager, Hans F. Beck, Mathilde Bjerre, Camilla Fagerli, Adam Fenton, Maja Fjord Fjord, Gilbert Gordon, Ellis Achong Karker, Jeppe Lange, Linda Karin Larsen, Isabella Martin, Lou Mouw, Karen Nhea Nielsen, Jacob O. Harry, Maria Nørholm Ramouk, Benjamin Savi, Rasmus Emil Styrrmer, Gianna Surangkanjanajai, Iselin Toubro, Aia Sofia Coverley Turan, samt Johanne Cathrine Hauge Østervang.

TRANSFORMATION. Ibisfugle blev tilbudt i det gamle Egypten, men i dag lever de af det affald, de kan finde i byer. Det inspirerede Mia Line til de flotte og foruroligende skulpturer med titlen 'Head Digger. Dusty, Musty, Musky'. Foto: David Stjernholm

MUSIKALSK. Kim Richard Adler Mejdahl giver tamhunden en stemme i sit morsomme og meget musikalske videoværk 'Puppymaster', som er både smukt at se på og næsten umuligt at stå stille foran. Foto: Stille fra video

de vil sige overvægtig og homoseksuel. Den kombination er ikke let at have med at gøre, hverken i forhold til samfundet som helhed eller internt i mainstream-homokulturen, hvor der kun er plads til veltrimmede mandekroppe. Hallas er derfor i halvdelen af sit værk draget ud for at finde resterne af Sodoma, hvor

TABLEAU. Overvægt og homoseksualitet er to tabuer, der kommer under kærlig behandling i Torre Hallas' dobbelte videoprojektion 'And going after strange flesh'. Foto: Stille fra video

nutid, det ophøjede og det direkte hverdagsagtige.

Selve skulpturerne er ligeså tvetydige, for de er skiftevis sjove som noget, man kunne finde i en forlystelsespark, og foruroligende, grænsende til det truende i al deres kridthvide over størrelse.

Amøber, krop og sjæl

Anderledes tyst går det for sig i det poetiske rum, Lotte Lind har skabt omkring 'Amøbens falske fødder'. Titlen lyder som begyndelsen på et dadaistisk digt, men viser sig at være hentet i den videnskabelige betegnelse 'pseudopodier', der beskriver encellede mikroorganismers måde at bevæge sig på.

Det kan umiddelbart lyde lidt frastødende, men Lind bruger amøberne som afsæt for en fri fabulering over forholdet mellem krop, sjæl og den natur, vi er en del af, også selv om vi ikke altid husker det. Og hun gør det gennem et drømmeagtigt scenarie, der på én gang er smukt fortættet og åbent for fortolkning.

Den slags kan man kun glæde sig til at se mere af, og selv om ikke alle værker på 'Afgang 2019' står lige skarpt, viser udstillingen konturen af en årgang, der virkelig vil os noget. Og som, for mange af de nye kunstneres vedkommende, også ved, hvordan de vil gøre det.

trine.ross@pol.dk

Med en uledsaget flygtningepige om på bagsiden af Europa

Med den seksårige flygtningepige Yiza som hovedperson har østrigske Michael Köhlmeier skrevet en stærk, lakonisk roman, der fører læseren om på samfundets mørke side, til tomme huse og øde veje.

BØGER

CHRISTIAN JOHANNES
IDSKOV

Michael Köhlmeier: Pigen med fingerbøllet, oversat af Ulla Søgaard. Bechs forlag, 128 sider, 199,95 kroner.

De flygter gennem Europa med deres lange skygger på slæb. Hvem de er, ved man ikke, måske ved de det ikke engang selv. De overnatter i containere, gemmer sig under presenninger og bevæger sig ad ubefærdede veje for at vække så lidt opsigt som muligt. Man skal ikke ret langt ind i østrigske

Michael Köhlmeiers roman 'Pigen med fingerbøllet' for at få en fornemmelse af, hvordan det vestlige samfund tager sig ud fra flygtningens perspektiv: som et mørkt og koldt sted, hvor alt ser ud til at være ordnet efter principper, som er forståelige for alle andre end dem selv.

Det interessante ved Köhlmeiers lille roman (skrevet i 2016, umiddelbart efter kulminationen på flygtningekrisen) er, at den ikke bare er en stærk og intens historie om en lille uledsaget flygtningepige. Den kan i lige så høj grad læses som et portræt af det gennemrationaliserede, funktionsfokuserede vestlige samfund, som ikke levner hjerteplads til de mennesker, som er fremmede for os selv.

Bagsiden af samfundet

'Yiza' kalder den seksårige hovedperson sig selv, fordi hun er eller andet sted på sin flugt har glemt sit navn. Nu er hun landet her, i det, der kunne være et hvilket som

helst vesteuropæisk land. Men hvordan hun er kommet frem, fortæller romanen os ikke. Det eneste, vi ved, er, at hun er kommet her med sin onkel, og at han forsvinder ud af billedet efter ganske få sider, så hun derfor er overladt til sig selv.

Det er ikke tilfældigt, at Köhlmeier har valgt at henlægge meget af bogens handling til baggårde, containere, børnehjem, supermarkeder, tog, skove, tomme villager og veje. Yiza kommer senere i romanen i kontakt med to andre, lidt ældre flygtningebørn, og sammen færdes de på det, man kunne kalde bagsiden af samfundet, i nattens mulm og mørke og via en anonym infrastruktur, hvor ingen ønsker at tage sig af de flygtende børn.

Anonym verden

'Anonym' er i det hele taget et rammende ord for denne letlæste kortroman, fordi den aldrig forsøger at gøre noget stort væsen af sig. Dens prosa er bevidst under-

skyld og skam har en af sine oprindelser.

I den anden, sidestillede video viser han nøgne, overvægtige mænd, indsat i tableauer, der hylder deres skønhed. Det er en vigtig, modig og vedkommende kamp, Hallas her tager op – ikke kun for homoseksuelle mænd med sul på kroppen, men for alle, der falder uden for det herskende skønhedsideal.

Anonymiteten og fremmedgørelsen mærker man også i sproget: Yiza, den lidt tavse pige, forstår kun i sjældne tilfælde, hvad de andre flygtningebørn siger. De taler som regel et andet sprog. Det samme gælder for ordensmagten, der heller ikke forstår eller ligefrem interesserer sig for børnenes ønsker. Sågar fortælleren ser nogle steder, på en modernistisk-avantgarde måde, ud til at mangle sprog for det, som sker, som om fortælleren ikke selv kan overskue den verden, der rapporteres fra.

»Trafikken blev tættere, de kørte ind i byen. Og så nåede de frem til politistationen. De skal stige ud. Der er ingen, der gør dem noget. De skal stige ud nu. Vær så rar

at stige ud nu. Hvad er der med barnet?«.

Eller som der fantastisk dækkende står et andet sted: »Der stod en container, mellem træerne ved kirkevæggen. Hun vidste, hvad en container kan bruges til, selv om hun ikke kendte ordet for det.«

Grimme kendsgerninger

Köhlmeiers motiver og temaer er uden tvivl stærkt gennemtænkt og flot udarbejdet, men hans roman er også bygget på fremmedgørende effekter og nogle steder en fortællermæssig distance, som gør det svært at opleve den som virkelig dragende.

Handlingen er til at forudse, men det gør ikke bogen mindre interessant: Den verden, som disse børn er kommet til, er ikke indrettet til dem. Og det er den grimme kendsgerning, som bliver ved med at forstyrre ens tanker flere dage efter endt læsning.

christian.jidskov@pol.dk